Adviesaanvraag college aan dagelijks bestuur

Invullen door directie:

Onderwerp adviesaanvraag:	Gebiedsgericht Omgevingsprogramma Nieuw-West
Portefeuille:	Ruimtelijke Ordening
Directie:	Ruimte en Duurzaamheid
Datum behandeling staf WH	23 juni 2025
Datum adviesaanvraag:	17 september 2025
Deadline ontvangst advies:	12 november 2025
Advies mailen naar:	M.Van.Eeghen@amsterdam.nl f.nycolaas@amsterdam.nl
Meegestuurde stukken:	1. Concept Gebiedsgericht Omgevingsprogramma Nieuw-West
Heeft er consultatie vooraf plaatsgevonden?	Ja

Invullen door stadsdeel:

Stadsdeel:	Nieuw-West
Procesbegeleider:	Gertjan Rohaan
Datum weekstart/staf:	14 oktober 2025
Datum stadsdeelcommissie:	14 en 28 oktober 2025
Datum dagelijks bestuur:	11 november 2025
Registratienr. (optioneel):	…

Over gevraagde adviezen: Conform de Verordening stadsdelen en stadsgebied Amsterdam 2022:

- (art. 12, lid 1) betrekt college en BM het DB bij voorbereiding van stedelijke kaders als deze kaders betrekking hebben op taken en bevoegdheden van DB of DB een rol krijgt in uitvoering van die kaders, of
- (art. 12, lid 2) als college of BM voornemens is over stedelijke kaders besluit te nemen of voornemens is ander besluit te nemen waarbij belangen van een of meer stadsdelen zijn betrokken, in ieder geval bij vaststellen van bestemmingsplannen, wint college of BM bij DB advies in.

DB legt deze adviezen voor aan SDC (art. 19).
Bij besluitvorming maakt DB inzichtelijk wat advies van SDC is en hoe eventuele voorstellen of moties als bedoeld in art. 30, lid 3, zijn verwerkt. DB neemt advies van SDC over indien is vastgesteld met meerderheid van stemmen en past binnen stedelijke en budgettaire kaders. DB kan uitsluitend schriftelijk met zeer zwaarwegende redenen afwijken van advies of voorstel van SDC. (art. 19, lid 5) Als standpunten van stadsdeelcommissieleden bij uitbrengen van advies uiteenlopen, worden in advies standaard alle verschillende standpunten binnen commissie kenbaar gemaakt. (art. 30, lid 5)

Adviesvraag college

Formuleer hier de vraag aan het dagelijks bestuur

Het college te adviseren over het Concept Gebiedsgericht Omgevingsprogramma Nieuw-West (GOP Nieuw-West). Het GOP Nieuw-West is wettelijk instrument uit het stelsel van de Omgevingswet. Het vormt de doorvertaling van de Omgevingsvisie en is zelfbindend voor de gemeente. Het stuurt op gebiedsniveau op een samenhangende en complete ruimtelijk-programmatische ontwikkeling, soms juist door behoud, van het Stadsdeel Nieuw-West. Wegens het gebiedsgerichte karakter is een advies van het Stadsdeelbestuur op de inhoud en de beleidskeuzes (altijd binnen bestaand, vastgesteld beleid) die er in het stuk gemaakt zijn, van groot belang.

Wat is het concept Gebiedsgericht Omgevingsprogramma Nieuw-West (concept GOP Nieuw-West)?
Het concept Gebiedsgericht Omgevingsprogramma Nieuw-West (GOP Nieuw-West) brengt als eerste GOP het vastgestelde beleid samen met terugkerende vraagstukken vanuit gebiedsontwikkeling, buurten en afzonderlijke projecten die om een afweging vragen op de grotere gebiedsschaal. Bij potentiële conflicten tussen beleidskaders worden beleidskeuzes gemaakt om dilemma's aan de voorkant en op gebiedsniveau aan te pakken.

Het GOP is een wettelijk instrument uit het stelsel van de Omgevingswet. Het vormt de doorvertaling van de Omgevingsvisie en is zelfbindend voor de gemeente; het GOP werkt niet direct door op bijvoorbeeld het verlenen of weigeren omgevingsvergunningen, daar is het omgevingsplan voor. Het functioneert als integrale beleidsmatige onderbouwing bijvoorbeeld voor aanpassingen in het omgevingsplan of bij afwegingen voor investeringen in groen en openbare ruimte. Daarmee zorgt het GOP voor eenduidigheid en transparantie bij de uitvoering van de Omgevingsvisie.

Vanuit de kwaliteiten van de bestaande situatie versterken we verscheidenheid. Dus niet overal een beetje groen of een beetje verdichting of een beetje behoud, maar een keuze in op welke plek het ene sterk gebeurt en op welke plek het andere. Daardoor veranderen sommige plekken structureel, terwijl op andere plekken juist de kwaliteit van de originele opzet behouden blijft. Het bestaande beleid geeft daar richting aan.

De belangrijkste beleidskeuzes die in het GOP Nieuw-West gemaakt worden met bijbehorende consequenties zijn:

Ruimtelijke Ordening

- Nieuw-West zet in op aan de ene kant stedelijke, gemengde wijken met duidelijke eisen aan dichtheid en functies, en aan de andere kant rustige buurten waar het luwe karakter wordt versterkt. Zo ontstaat een balans tussen nabijheid, levendigheid en rust.
- Voor bovenplanse voorzieningen – zoals scholen, geothermie en sport – zijn locaties gereserveerd. Voor andere, zoals afvaloverslagpunten, woonwagens, flexwonen en nachtcultuur, wordt de locatiekeuze binnenkort voorgelegd ter besluitvorming.
- Vijf sleutelgebieden zijn cruciaal voor de samenhang van het stadsdeel: Pieter Calandlaan – Dr. Lelylaan, Burgemeester Fockstraat, Spoorpark Ringzone West, Meer en Vaart – Troelstralaan en het gebied rond de Anderlechtlaan – Oeverlanden. Deze gebieden vragen een integrale aanpak en vaak extra investeringen.

Groen

- Er zijn vier focusopgaven aangewezen aan voor groeninvesteringen: groene pleinen en straten in de buurten, de Sloterplas en de Tuinen van West, Groot Oeverlanden en de watergangen als biodivers en recreatief netwerk.

Cultuurhistorie en Verdichting

- Het beleid richt zich op het behouden van belangrijke structuren uit het Algemeen Uitbreidingsplan en beschermde stads- en dorpsgezichten, om versnippering te voorkomen en duidelijkheid te geven aan ontwikkelaars en bewoners. In het Rijkswederopbouwgebied gelden de strengste bouwregels; daarbuiten zijn de eisen voor erfgoed soepeler.
- Uitzonderingen gelden voor de omgeving van de Calandlaan, de noordkant van de Burgemeester Röellstraat en enkele buurten rond Station Lelylaan. Hier weegt de ontwikkeling tot een levendig stationskwartier met verdichting, menging en een fijnmazig voet- en fietsroutenet zwaarder dan het behoud van bestaande cultuurhistorie. Rond Station Lelylaan zijn de erfgoedgevolgen per buurt verschillend:
    - Zuidwestzijde (tussen Calandlaan en Cornelis Lelylaan): heroverweging van de gemeentelijke monumentstatus.
    - Noordoostzijde (tussen Johan Jongkindstraat en Lelylaan): geen monumentaanwijzing.
    - Noordwestzijde (tussen Johan Jongkindstraat en Lelylaan): het Rijksmonument blijft behouden; hier is geen verdichtingsopgave.

  Na vaststelling van het GOP Nieuw-West start het college een traject met vastgoedeigenaren en bewoners om te bepalen hoe en wanneer de buurten rond Station Lelylaan worden vernieuwd. Kwaliteitsverbetering en verdichting krijgen daarbij prioriteit, erfgoed weegt mee maar is volgend.

MER Beoordeling

- De effecten van het GOP Nieuw-West zijn onderzocht met een Milieu Effect Rapportage (MER) Beoordeling. De MER Beoordeling is ter informatie bijgevoegd.

Hoe is de participatie vormgegeven?

- Het GOP Nieuw-West is opgesteld in samenwerking met verschillende directies, het opgaveteam Wonen en Leefomgeving van het Nationaal Programma Samen Nieuw-West en sleutelfiguren van maatschappelijke organisaties zoals bewonersorganisaties uit het stadsdeel.

- In overleg met het stedelijk team Participatie is vanwege de schaal van het product (het gehele stadsdeel) en de breedte van de onderwerpen (alles wat raakt aan de fysieke leefomgeving) bij de start van het traject de keuze gemaakt om niet individuele bewoners maar met sleutelfiguren van maatschappelijke organisaties in gesprek te gaan die ieder een eigen achterban en perspectief vertegenwoordigen. Op verschillende momenten in het traject zijn deze sleutelfiguren uitgenodigd om samen de inhoud vorm te geven.

- Voor deze Samen Stadmaken bijeenkomsten zijn ruim 40 georganiseerde belangenorganisaties uitgenodigd met de oproep om de uitnodiging door te sturen. Een groot aantal organisaties heeft uiteindelijk aan één of meerdere bijeenkomsten deelgenomen:
    - Bewonersorganisaties: Saaam, Nisa for Nisa, ESAN, Eigenwijks, Marhaba, huurders van !Woon (huurdersvereniging), Vuilnisoproer, bewonersvereniging Schinkelkwartier, Stichting de Brug
    - Ondernemersverenigingen: Osdorpplein BIZ, Bedrijvencentrum Osdorp, Rieker Businesspark, Ondernemers Plein '40-'45, Slotermeerlaan en Burgemeester de Vlugtlaan
    - Corporaties: Lieven de Key, Rochdale, Stadgenoot, Eigen Haard, Ymere, De Alliantie
    - Schoolbesturen: Progresso, Zaam, Osdorpse Montessorischool
    - Zorgpartijen: HvO Querido, Woonzorg Nederland
    - Erfgoedverenigingen: Vrienden van de Sloterplas, Het Cuypersgenootschap, Heemschut, De Oeverlanden Blijven!, Pro-West
    - Natuurverenigingen: Heemtuin Sloterplas, Tuinen van West
    - Overige organisaties: Fietsersbond, Sciandri (sport), Urban Resort (broedplaats), VvE Bond (vereniging particuliere VvE's)

Hoe is de financiering en uitvoering?

Het GOP Nieuw-West is geen investeringsplan: bij de vaststelling worden nog geen financiële middelen toegekend. Het plan schept wél het kader om toekomstige investeringen – van de gemeente, maar ook van bijvoorbeeld woningcorporaties – effectiever en beter op elkaar afgestemd te laten plaatsvinden. Beslissingen over ruimtelijke investeringen blijven onderdeel van de Plaberum-systematiek en worden tijdens de stedelijke begrotingscyclus bepaald en afgewogen. Voor de uitvoering van de maatregelen uit het GOP geldt dus de gebruikelijke werkwijze voor toekenning van middelen.
Voor een aantal grote projecten en opgaven die het GOP agendeert, moet de financiering nog worden gevonden. Er is daarom geen garantie dat alle voorgestelde ingrepen binnen de looptijd van het plan kunnen worden uitgevoerd; sommige financieringsbronnen zijn nog onbekend of de huidige budgetten zijn onvoldoende. Door het GOP Nieuw-West vast te stellen, spreekt de gemeente wel uit dat deze projecten prioriteit hebben zodra er voldoende geld en capaciteit beschikbaar komen.

Conceptadvies DB

Het dagelijks bestuur formuleert hier – indien van toepassing – voor de stadsdeelcommissievergadering een conceptadvies

Het dagelijks bestuur adviseert positief over het Gebiedsgericht Omgevingsprogramma Nieuw-West. Het dagelijks bestuur ziet een aantal kansen voor aanscherping, adviseert om een eerder verzochte verduidelijking van de Omgevingsvisie 2050 ook in het Gebiedsgericht Omgevingsprogramma Nieuw-West te verwerken, en benoemt aandachtspunten voor de implementatiefase van het Gebiedsgericht Omgevingsprogramma Nieuw-West. Het dagelijks bestuur adviseert daarbij om bij het opstellen van de nota van beantwoording het stadsdeel bestuurlijk goed aan te haken.

Het dagelijks bestuur ziet voor de volgende onderwerpen kansen voor aanscherping van het GOP NW:

- *Cultuurhistorie*. Het dagelijks bestuur onderschrijft het belang van duidelijkheid over de omgang met de cultuurhistorie in het stadsdeel. Tegelijkertijd is de opgave voor woningkwaliteit en sociale veiligheid in het gehele stadsdeel groot, ook binnen het Rijkswederopbouwgebied. Het dagelijks bestuur roept het college op om bij de stedenbouwkundige uitgangspunten voor dit

gebied maximaal ruimte te zoeken voor ingrepen die bijdragen aan woningkwaliteit en sociale veiligheid.

- *Groennorm*: In paragraaf '4.2 Groen en landschap' wordt toegelicht dat de gebiedsgerichte invulling van de groennorm betekent dat in Nieuw-West het semipublieke en collectieve groen wordt meegerekend als gebruiksgroen. Het dagelijks bestuur adviseert om te verkennen of dit type groen, waarvan het waarschijnlijk is dat de toegang beperkter is dan bij openbaar groen, voor een kleiner deel wordt meegerekend binnen de groennorm. Te denken valt aan vijftig procent. Een belangrijke randvoorwaarde voor het dagelijks bestuur is daarbij wel dat een aanpassing geen invloed heeft op de woningkwaliteit in de te realiseren projecten.
- *Integrale weging voorzieningen*. In paragraaf 4.4 'Voorzieningen op stads- en gebiedsniveau' worden een aantal voorzieningen genoemd waarvoor nog een locatie wordt gezocht, zoals afvaloverslagpunten, woonwagenstandplaatsen en nachtcultuur. Het is van groot belang dat integraal en in samenhang wordt gewogen waar deze functies in de stad worden geplaatst. Het dagelijks bestuur adviseert daarom om het stadsdeel ambtelijk en bestuurlijk goed te betrekken aan de voorkant en de bestuurlijke regie voor deze weging bij het stadsdeel te beleggen.

Verduidelijking indicatie verbeterd OV-netwerk
Op 8 juli 2025 is het ongevraagd advies inzake de herziening van de Omgevingsvisie Amsterdam 2050 van het stadsdeelcommissielid Boon (GoedBeterWest!) aangenomen. In reactie daarop heeft het dagelijks bestuur toegezegd het college van burgemeester en wethouders te verzoeken om in de herziening van de Omgevingsvisie Amsterdam 2050 te verduidelijken dat de lijn op het kaartbeeld door het Kasterleepark en over het Belgiëplein geen ruimtelijke reservering betreft in letterlijke zin, maar dient als indicatie van een verbeterd openbaarvervoernetwerk na eventuele realisatie van de verlengde Noord/Zuidlijn. Het dagelijks bestuur verzoekt om deze verduidelijking ook in het Gebiedsgericht Omgevingsprogramma Nieuw-West te verwerken.

Implementatiefase
Er is gedurende het proces uitgebreid gesproken met een groot aantal maatschappelijke partijen, zoals woningcorporaties. Het dagelijks bestuur vindt dit niveau van participatie van groot belang. Het adviseert dat deze wijze van participatie wordt doorgezet, zodat het Gebiedsgericht Omgevingsprogramma Nieuw-West goed landt bij deze partijen.

In paragraaf 5.3 'Waar gaat het niet over, maar heeft wel aandacht nodig?' worden een aantal opgaven genoemd met grote relevantie voor Nieuw-West, maar die niet onder de noemer van het Omgevingsprogramma kunnen worden opgepakt. Het dagelijks bestuur adviseert om daar twee opgaven aan toe te voegen. Het gaat dan om sociale veiligheid op straat, met daarin onder andere aandacht voor de invulling van nu te vaak nog gesloten plinten van gebouwen, en om voorzieningen voor lokale ondernemers, kunst en cultuur. Het dagelijks bestuur adviseert om voor de genoemde opgaven een vervolgtraject vorm te geven, met aandacht voor uitwerking op wijk- en buurtniveau. Daarbij onderschrijft het dagelijks bestuur de noodzaak om het parkeerbeleid specifieker toepasbaar te maken in de context van Nieuw-West, waar het openbaar vervoer op sommige plekken te wensen overlaat en veel bewoners nog afhankelijk zijn van hun auto voor hun werk.

Het betreft de volgende opgaven:

- Het verbeteren van het openbaar vervoer
- Het minder generiek maken van parkeernormen
- Groenbeheer en de nieuwe Hoofdgroenstructuur
- Woningkwaliteit en programmering
- Beheer en onderhoud Erfgoed
- Sociale veiligheid op straat
- Voorzieningen voor lokale ondernemers, kunst en cultuur

Advies stadsdeelcommissie
Advies van de stadsdeelcommissie aan het DB

...

Finaal advies DB
Advies van het dagelijks bestuur aan het college van burgemeester en wethouders

...

Reactie college op advies dagelijks bestuur
…